

**КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОЛЕДЖ**

Циклова комісія музики і хореографії

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
О.Б.Жильцов
« 09 » _____ 2017 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ДОДАТКОВИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ
(ФОРТЕПІАНО)**

**Спеціальність 014 Середня освіта
(014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво))**

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА Ідентифікаційний код 02136554	
Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Програма №	<u>2125/18</u>
<u>Сесия</u> (підпис)	(прізвище, ініціали)
« »	20 <u>17</u> р.

**Київ
2017 рік**

Робоча програма «Додатковий музичний інструмент» (фортепіано) для студентів спеціальності

014 Середня освіта (014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво))

Розробники:

Кирилюк Галина Олександрівна, викладач циклової комісії музики і хореографії Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка

Міщенко Зінаїда Іванівна, викладач циклової комісії музики і хореографії Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму схвалено на засіданні циклової комісії музики і хореографії

Протокол від «29» серпня 2017 року № 1

Голова циклової комісії музики і хореографії

_____ (Романова Т.В.)

**КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОЛЕДЖ**

Циклова комісія музики і хореографії

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
О.Б.Жильцов
«04» 09 2017 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДОДАТКОВИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ

(фортепіано)

галузь знань 0202 Мистецтво

спеціальність 5.02020401 Музичне мистецтво

Київ

2017 рік

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА	
Ідентифікаційний код 02136554	
Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Програма № <u>2239/17</u>	
<u>Селів</u> (підпис)	(прізвище, ім'я, по-батькові)
« »	20 <u>17</u> р.

Робоча програма «Додатковий музичний інструмент» (фортепіано) для студентів галузі знань

0202 Мистецтво, спеціальності 5.02020401 Музичне мистецтво

Розробники:

Кирилюк Галина Олександрівна, викладач циклової комісії музики і хореографії Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка

Міщенко Зінаїда Іванівна, викладач циклової комісії музики і хореографії Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму схвалено на засіданні циклової комісії музики і хореографії

Протокол від «29» серпня 2017 року № 1

Голова циклової комісії музики і хореографії

(Романова Т.В.)

ЗМІСТ

- I. Мета і завдання навчальної дисципліни, фахові компетентності.
- II. Опис предмета навчальної дисципліни
- III. Тематичний план навчальної дисципліни
- IV. Програма:
 - Змістовий модуль №1.Формування основних навичок гри на музичному інструменті.
Робота над технічними навичками, артикуляцією в програмних творах;
 - Змістовий модуль №2.Застосування засобів музичної виразності при виконанні музичних творів;
 - Змістовий модуль №3.Ознайомлення з контрастними та імітаційними типами поліфонії. Опанування музичних творів дошкільного репертуару;
 - Змістовий модуль №4. Опанування методами роботи над творами великих форм.
Вивчення репертуару молодших класів ЗОШ;
 - Змістовий модуль №5.Розкриття художніх образів в музичних творах програмного матеріалу.
- V. Навчально-методична карта дисципліни Додатковий музичний інструмент
- VI. Карта самостійної роботи студента. Завдання для самостійної роботи
- VII. Програмні та контрольні вимоги курсу
- VIII. Система поточного та підсумкового контролю
- IX. Критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю
- X. Методи навчання
- XI. Методичне забезпечення курсу
- XII. Очікувані результати
- XIII. Орієнтовний репертуарний список
- XIV. Рекомендована література:
 - основна;
 - додаткова.

Мета і завдання навчальної дисципліни

Мета курсу: підготовка майбутнього фахівця в галузі музичного мистецтва, який володіє необхідними навичками роботи з урахуванням професійної спрямованості та

специфіки роботи з дитячим колективом, здатного здійснювати музично-педагогічну діяльність з високим рівнем теоретичного і методичного осмислення суті педагогічної взаємодії; формування навичок успішної особистості: ціннісних орієнтацій, емоційного інтелекту, потреби в творчій самореалізації та духовному самовдосконаленні.

Завдання курсу:

- виховання професійних якостей, які забезпечать успішність майбутньої професійної діяльності;
- формування у студентів художнього смаку і виконавської культури, почуття стилю, ознайомлення з кращими зразками класичної вітчизняної та зарубіжної музики, народної музичної творчості;
- оволодіння різноманітним музично-педагогічним репертуаром, постійне його розширення, створення репертуарного фонду для майбутньої творчої самостійної роботи;
- формування практичних умінь і навичок роботи з дітьми шкільного та дошкільного віку;
- розвиток творчих здібностей студентів;
- набуття студентами певної виконавської свободи у виконанні музичних творів;
- формування у студентів вміння застосовувати в навчально-виховному процесі надбань класичних і сучасних педагогічних досліджень, новаторських ідей;
- створення у студентів позитивної мотивації до вивчення курсу і майбутньої професійної діяльності.

В процесі вивчення дисципліни «Додатковий музичний інструмент» у студента мають бути сформовані такі компетентності:

загальні:

- знання основ теорії освіти та виховання, педагогіки та психології;
- застосування методів самовиховання, орієнтованих на систему індивідуальних, національних, загальнокультурних цінностей;
- здатність до аналізу та синтезу;
- спроможність до організації і планування;
- розуміння сутності та соціальної значущості своєї майбутньої професії;
- вміння використовувати інформаційно-комунікативні засоби та інноваційно-педагогічні технології у процесі вирішення професійних завдань;

- здатність до освоєння нового;
- здатність застосовувати знання на практиці;
- мотивація до покращення якості результату;
- прагнення до постійного професійного вдосконалення, успішної творчої самореалізації та бажання досягти успіху;
- здатність до комплексного вирішення проблем;
- здатність до критичного мислення;

фахові:

- усвідомлення соціальної значущості своєї майбутньої професії, володіння мотивацією до здійснення професійної діяльності;
- знання традиційних та сучасних вітчизняних та зарубіжних методик музично-педагогічної освіти та виховання;
- здатність особистості до усвідомлення музики як явища суспільного життя;
- спроможність нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності, демонструвати предметну та сучасну базу знань;
- вміння професійно взаємодіяти з учасниками культурно-просвітницької діяльності;
- володіння методами навчання і виховання засобами фортепіанного виконавства;
- знання професійної термінології;
- здобуття навичок творчого підходу до виконання музичних творів;
- спроможність раціонально організувати та розподіляти навчальний час;
- здатність аналізувати навчальну літературу, вміння робити висновки та узагальнення на основі опрацювання літературних джерел;
- спроможність опрацьовувати додатковий музичний матеріал як з питань навчального процесу, так і самоосвіти;

предметні:

- готовність до високохудожнього виконання музичних творів різноманітних жанрів;
- вміння реалізувати в роботі набуті на заняттях з основного музичного інструменту;
- здобуття навичками володіння мистецтвом швидкого орієнтування в нотному тексті, швидким баченням всього твору: форми, партитури ;
- здатність застосовувати навички читання з листа, підбору на слух, імпровізації в професійній діяльності;
- володіння методами навчання і виховання засобами фортепіанного виконавства;

- змога об'єднати творчі, педагогічні і психологічні функції;
- прагнення реалізувати власні музичні здібності та фахові уміння в активній соціально - просвітницькій діяльності;
- готовність до концертно-виконавської діяльності;
- стійка потреба до професійного самовдосконалення.

ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	Спеціальність, освітньо- кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p><u>Кількість кредитів :</u> 3</p> <p><u>Загальний обсяг дисципліни (години):</u> 90 годин</p> <p><i>II курс – 30год.</i></p> <p><u>Тижневе навантаження:</u> 1год.</p>	<p><u>Шифр та назва спеціальності:</u></p> <p><i>014 Середня освіта</i></p> <p><i>(014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво))</i></p> <p><u>Освітньо-кваліфікаційний рівень:</u></p> <p><i>"молодший спеціаліст"</i></p>	<p><u>Рік підготовки: I</u></p> <p><u>Семестр: 3-4</u></p> <p><u>Аудиторних занять - 30год.:</u> 3 семестр – 15 год. 4 семестр – 15 год.</p> <p>З них практичні заняття - 28 год. : 3 семестр – 14 год. 4 семестр – 14 год.</p> <p>підсумковий контроль – 2год. : 3 семестр – 1 год. 4 семестр – 1 год.</p>

Курс	Спеціальність, освітньо- кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
------	---	---

Курс	Спеціальність, освітньо- кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p><u>Кількість кредитів:</u> 3</p> <p><u>Загальний обсяг дисципліни (години):</u> 90 годин</p> <p><i>III курс – 30 год.</i></p> <p><u>Тижневe навантаження:</u> 1 год.</p>	<p><u>Шифр та назва спеціальності:</u> <i>014 Середня освіта (014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво))</i></p> <p><u>Освітньо-кваліфікаційний рівень:</u> <i>"молодший спеціаліст"</i></p>	<p><u>Рік підготовки: II</u></p> <p><u>Семестр: 5-6</u></p> <p><u>Аудиторних занять – 30 год.:</u> <i>5 семестр – 15 год. 6 семестр – 15 год.</i></p> <p>З них практичні заняття - 28 год.: <i>5 семестр – 14 год. 6 семестр – 14 год.</i></p> <p>підсумковий контроль – 2 год.: <i>5 семестр – 1 год. 6 семестр – 1 год.</i></p>

<p><u>Кількість кредитів:</u> 3</p> <p><u>Загальний обсяг дисципліни (години):</u> 90 годин</p> <p><i>IV курс – 30 год.</i></p> <p><u>Тижневе навантаження:</u> 2 год.</p>	<p><u>Шифр та назва спеціальності:</u> <i>014 Середня освіта</i> <i>(014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво))</i></p> <p><u>Освітньо-кваліфікаційний рівень:</u> <i>"молодший спеціаліст"</i></p>	<p><u>Рік підготовки: III</u></p> <p><u>Семестр: 7</u></p> <p><u>Аудиторних занять – 28 год.:</u> <i>7 семестр – 28 год.</i></p> <p>З них практичні заняття - 26 год.: <i>7 семестр – 26 год.</i></p> <p>підсумковий контроль – 2 год.: <i>7 семестр – 2 год.</i></p> <p>самостійна робота – 2 год.: <i>7 семестр – 2 год.</i></p> <p><u>Види контролю:</u> <i>екзамен у 7-му семестрі</i></p>
---	--	--

Тематичний план навчальної дисципліни

№ п/п	Тематика змістових модулів	Всього год.	Види занять Розподіл годин				Форма контролю
			практичні	індивідуальні	контроль знань	Самост. робота	

Змістовий модуль № 1. Формування основних навичок гри на музичному інструменті. Робота над технічними навичками, артикуляцією в програмних творах.

1	Фортепіанна клавіатура	1	1				
2	Аплікатура та її вивчення	2	2				
3	Метроритм і ритмічний малюнок	2	2				
4	Знаки альтерації, прийом Stacatto	2	2				
5	Значення штрихів у відтворенні музичного образу	2	2				
6	Гра мелодій в розмірі 2/4, 3/4, 4/4	2	2				
7	Динамічні відтінки	2	2				Модул. контр.
8	Виразність виконання програмних творів	2	1				
	Всього:	15	14		1		

Змістовий модуль № 2. Застосування засобів музичної виразності при виконанні програмних творів

1	Оволодіння технічними навичками гри на фортепіано	1	1				
2	Музична фраза, речення, період	2	2				
3	Прийоми гри в ансамблі	2	2				
4	Формування піаністичних навичок гри фортепіано	2	2				
5	Формування та використання технічних навичок гри в програмних творах	2	2				
6	Робота над виразністю виконання музичних творів	2	2				
7	Використання штрихів в програмних творах	2	2		1		Модул. контр.
8	Специфіка використання педалізації в музичних творах	2	1				
	Всього:	15	14		1		

Змістовий модуль № 3. Ознайомлення з контрастними та імітаційними типами поліфонії. Опанування музичних творів дошкільного репертуару

№п/п	Тематика змістових модулів	Всього	Види занять. Розподіл годин				Форма контр.
			практичні	індивідуальні	контроль знань	самостійна робота	
1	Опанування технічною досконалістю музичних програм шляхом роботи над етюдами, гамами..	1	1				
2	Розвиток професійних музичних умінь.	2	2				
3	Ознайомлення з критеріями аналізу та самоаналізу виконуваної музики.	1	1				
4	Ознайомлення з фактурними та образно-звуковими особливостями різних музичних жанрів..	3	3				
5	Вивчення програмного матеріалу дошкільного закладу (старша група).	2	2				
6	Ознайомлення з імітаційними типами поліфонії.	2	2				
7	Оволодіння навичками поліфонічного мислення.	2	2				
8	Динамічна , ритмічна та художня цілісність виконуваних творів.	2	1		1		Модул. контр.
	Всього:	15	14		1		

Змістовий модуль № 4. Опанування методами роботи над творами великих форм. Вивчення репертуару молодших класів ЗОШ.

1	Знайомство з структурою творів великої форми.	1	1				
2	Знання особливостей звуковидобування в творах різних жанрів.	2	2				
3	Ускладнення технічних завдань для розвитку піаністичного апарату.	2	2				
4	Вивчення репертуару молодших класів ЗОШ з розділу «Слухання музики» і «Спів».	2	2				
5	Основні програмні вимоги предмету «Музика» в школі .	3	3				
6	Розкриття художньо-естетичного змісту твору через розвиток музичної форми.	1	1				
7	Формування творчого підходу до виконання музичних творів, читання з листа.	2	2				
8	Розвиток внутрішнього слуху та образних уявлень.	2	1		1		Модул. контр.
	Всього:	15	14		1		

Змістовий модуль №5. Розкриття художніх образів в музичних творах програмного матеріалу

1	Підготовчо-виконавське спрямування професійного матеріалу	2	2				
2	Вдосконалення виконавських навичок в процесі вивчення дитячого репертуару.	2	2				
3	Вдосконалення навичок педалізації в програмних творах	4	4				
4	Розширення музичного світогляду	2	2				
5	Робота над диханням, артикуляцією, характер в творах дитячого репертуару	3	2		1		
6	Ознайомлення з різними формами сучасної музики	2	2				
7	Опанування музичних творів дитячого репертуару	2	2				
8	Розвиток навичок стильової жанрової інтерпретації в фортепіанних творах	5	4			1	
9	Створення художнього образу фортепіанного твору та відтворення його емоційного змісту	5	4			1	
10	Реалізація художньо-виконавських завдань екзаменаційної програми	3	2		1		екзамен
	Всього:	30	26		2	2	
	Всього за навчальним планом:	90	82		6	2	

Навчально-методична карта дисципліни «Додатковий музичний інструмент»

Модулі	Змістовий модуль № 1														
Назва модуля	Формування основних навичок гри на музичному інструменті. Робота над технічними навичками, артикуляцією в програмних творах														
Заняття	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Практичні заняття	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Теми практичних занять	Фортепіанна клавіатура, аплікатура та її вивчення		Метроритм і ритмічний малюнок		Знаки альтерації, прийоми гри Stacatto		Значення штрихів у відтворенні музичного образу		Гра мелодій в розмірі 2/4, 3/4, 4/4.			Динамічні відтінки		Виразність виконання програмних творів	
Види поточного контролю															Контрольне заняття

Модулі	Змістовий модуль № 2														
Назва модуля	Застосування засобів музичної виразності при виконанні музичних творів														
Заняття	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Практичні заняття	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Теми практичних занять	Володіння технічними навичками гри на фортепіано. Музична фраза, речення, період		Прийоми гри в ансамблі, формування піаністичних навичок гри на фортепіано		Формування та використання технічних навичок гри в програмних творах		Робота над виразністю виконання музичних творів, використання штрихів в програмних творах		Специфіка використання педалізації в музичних творах програми		Музичні жанри		Робота над художнім образом в музичних творах індивідуальної програми		
Види поточного контролю															Контрольне заняття

Модулі	Змістовий модуль № 3														
Назва модуля	Ознайомлення з контрастними та імітаційними типами поліфонії. Опанування музичних творів дошкільного репертуару														
Заняття	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Практичні заняття	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Теми практичних занять	Опанування технічною досконалістю музичних програм шляхом роботи над етюдами, гамами	Розвиток професійних музичних умінь		Ознайомлення з критеріями аналізу та самоаналізу виконуваної музики	Ознайомлення з фактурними та образно-звуковими особливостями різних музичних жанрів			Вивчення програмного матеріалу дошкільного закладу (старша група)		Ознайомлення з імітаційними типами поліфонії		Оволодіння навичками поліфонічного мислення		Динаміка, ритмічна та художня цілісність виконуваних творів	
Види поточного контролю															Контрольне заняття

Модулі	Змістовий модуль 4															
Назва модуля	Опанування методами роботи над творами великих форм. Вивчення репертуару молодших класів ЗОШ															
Заняття	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Практичні заняття	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
Теми практичних занять	Знайомство з структурою творів великої форми	Знання особливостей звуковидобування в творах різних жанрів та стилів		Ускладнення технічних завдань для розвитку піаністичного апарату		Вивчення репертуару молодших класів ЗОШ в розділі «Слухання музики» і «Спів»		Основні програмові вимоги предмету «Музика» в школі			Розкриття художньо-естетичного змісту твору через розвиток музичної форми		Формування творчого підходу до виконання музичних творів, читання з листа		Розвиток внутрішнього слуху та образних уявлень	
Види поточного контролю															Контрольне заняття	

Карта самостійної роботи

Тема змістового модуля № 5

Розкриття художніх образів в музичних творах програмного матеріалу

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	Контроль	Кількість балів
1	Розвиток навичок стильової жанрової інтерпретації в фортепіанних творах	1	Практичне заняття	5
2	Створення художнього образу фортепіанного твору та відтворення його емоційного змісту	1	Практичне заняття	5
	Всього:	2		10

Завдання для самостійної роботи

Змістовий модуль № 5. Опанування музичних творів дитячого репертуару

Тема № 8. Транспонування пісенного репертуару. (1 год.)

1. Опрацювання теми: « Опанування музичних творів дитячого репертуару»
2. Знання специфіки відтворення фортепіанних творів різних епох, жанрів.

Тема № 9. Створення художнього образу фортепіанного твору та відтворення його емоційного змісту. (1 год.)

1. Репетаційна робота над технічними труднощами.
2. Вміння реалізувати художній задум програмних творів.
3. Вміння дати емоційно-образну та раціонально-логічну оцінку власному виконанню.

Програмні вимоги

II курс

Модуль 1: Формування основних навичок гри на музичному інструменті

Вивчення фортепіанної клавіатури. Аплікатура та її значення. Метроритм і ритмічний малюнок. Знаки альтерації, прийоми гри staccato. Значення штрихів у відтворенні музичного образу. Гра мелодій в розмірі 2/4, 3/4, 4/4.

Модуль 2: Застосування засобів музичної виразності при виконанні музичних творів.

Оволодіння технічними навичками гри на фортепіано. Музична фраза, речення, період. Прийоми гри в ансамблі. Формування піаністичних навичок гри на фортепіано.

III курс

Модуль 3: Ознайомлення з контрастними та імітаційними типами поліфонії.

Опанування музичних творів дошкільного репертуару.

Опанування технічною досконалістю музичних програм шляхом роботи над етюдами, гамами. Розвиток професійних музичних умінь.

Ознайомлення з критеріями аналізу та самоаналізу виконуваної музики.

Ознайомлення з фактурними та образно-звуковими особливостями різних музичних жанрів. Вивчення програмного матеріалу дошкільного закладу (старша група) .

Модуль 4: Опанування методами роботи над творами великих форм. Вивчення репертуару молодших класів ЗОШ.

Знайомство з структурою творів великої форми. Знання особливостей звуковидобування в творах різних жанрів та стилів. Ускладнення технічних завдань для розвитку піаністичного апарату. Вивчення репертуару молодших класів ЗОШ з розділу «Слухання музики» і « Спів»

Основні програмові вимоги предмету «Музика» в школі. Розкриття художньо-естетичного змісту твору через розвиток музичної форми.

Формування навичок читання з листа. Формування творчого підходу до виконання музичних творів. Розвиток внутрішнього слуху та образних уявлень.

IV курс

Модуль 5: Розкриття художніх образів в музичних творах програмного матеріалу.

Виконавське спрямування професійного матеріалу. Вдосконалення виконавських навичок а процесі вивчення дитячого репертуару. Вдосконалення навичок педалізації в програмних творах.

Розширення музичного світогляду. Робота над диханням, артикуляцією, характер в творах дитячого репертуару. Розвиток навичок стильової жанрової інтерпретації в фортепіанних творах. Створення художнього образу фортепіанного твору та відтворення його емоційного змісту.

Реалізація художньо-виконавських завдань екзаменаційної програми додаткового інструменту.

Контрольні вимоги

II курс

III семестр: контрольне заняття. Грудень.

Виконання 3-х творів:

- етюд
- п'єса
- етюд

IV семестр: контрольне заняття. Червень.

Виконання 3-х творів:

- етюд
- п'єса з елементами поліфонії
- пісня з дошкільного репертуару

V семестр: контрольне заняття. Грудень.

Виконання 2-х творів:

- інструментальний ансамбль
- класичний романс або авторська пісня

Підбір супроводу до дитячої пісні.

VI семестр: контрольне заняття. Червень.

Виконання 3 твори:

- п'єса з елементами поліфонії
- твір великої форми
- твір з репертуару ЗОШ
- читання з листа

I курс

1 контрольне заняття. Жовтень.

Виконання пісні шкільного репертуару.

Створення акомпанементу за заданими гармонічними формулами.

Гармонізація мелодії дитячої пісні.

VII семестр: 2 контрольне заняття. Грудень.

Виконання 2-х творів:

- класичний романс або авторська пісня
- твір дошкільного репертуару

Транспонування нескладної мелодії на м.2 та в.2. Гармонізація мелодії дитячої пісні.

Екзамен:

- пісня з дитячого репертуару
- п'єса з елементами поліфонії
- п'єса для слухання музики для дитячого закладу або ЗОШ

Форми контролю та критерії оцінювання

Оцінювання роботи студентів здійснюється шляхом **поточного** та **підсумкового** контролю і закінчується **екзаменом**.

Поточний контроль оцінює роботу студента на практичному занятті та його самостійну роботу за такими критеріями:

- попереднє оцінювання (діагностика рівнів музично-естетичного та фахового розвитку, з'ясування індивідуальних особливостей та здібностей студента);
- оцінка самостійної підготовки студента до заняття;
- оцінювання активності й результативності роботи студента протягом аудиторного заняття;
- оцінювання процесу та результату опанування студентом проблемних завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності;
- поточне оцінювання готовності студента до контрольних заходів з урахуванням здатності до самоаналізу, самооцінки і самоконтролю.

Підсумковий контроль здійснюється у вигляді контрольного заняття, публічного виступу на конкурсі, концерті тощо.

Екзамен – це вид контролю, при якому засвоєння студентом навчального матеріалу з дисципліни оцінюється на підставі результатів поточного та підсумкового контролю, самостійного опрацювання та відвідування занять протягом терміну вивчення навчальної дисципліни.

Шкала оцінювання поточного контролю

№п	Рейтингові бали	Критерії оцінювання
1	9-10	Якісна самостійна підготовка. Володіння необхідними піаністичними навичками гри на музичному інструменті та теоретичним матеріалом. Активна, високо результативна навчальна діяльність на практичному занятті. Усвідомлене виконання визначних завдань.
2	7-8	Достатній рівень самостійної підготовки. Належний рівень володіння піаністичними навичками гри на музичному інструменті та теоретичним матеріалом. Результативна робота на занятті за участю та контролем викладача. Володіння навичками самоаналізу та самоконтролю.
3	5-6	Недостатній рівень самопідготовки. Середній рівень володіння необхідними піаністичними навичками гри на музичному інструменті та теоретичним матеріалом.
4	3-4	Недостатній рівень самопідготовки. Низький рівень володіння необхідними піаністичними навичками гри на музичному інструменті та засвоєння теоретичного матеріалу. Низька ефективність навчальної та самостійної роботи студента.
5	1-2	Відсутність самостійної підготовки. Низька результативність роботи. Невміння виконувати необхідні практичні та теоретичні завдання.

Шкала оцінювання підсумкового контролю

№	Рейтинговий бал	Критерії оцінювання
1	21 - 25	Високий рівень виконавських компетентностей. Довершене художнє виконання програмних творів.
2	21 - 22	Художньо переконлива інтерпретація музичних творів вище середнього рівня досконалості. Виконання музичних творів з незначною кількістю помилок.
3	19 - 20	Програма опанована, виконана з невеликою кількістю змістових помилок. Рівень компетентності вище середнього. Мають місце окремі недоліки в створенні цілісного музичного образу.
4	17 - 18	Музичні твори виконуються студентом із значною кількістю технічних та змістовних недоліків, що знижує рівень компетентності до середньої.
5	15 - 16	Виконання програмних творів задовольняє мінімальні вимоги. Недосконалий рівень компетентності.
6	1 - 14	Виконання музичних творів із значними художньо-технічними недоліками, що не задовольняє мінімальних вимог до необхідного рівня компетентності, які можна підвищити за умови самостійного доопрацювання.

**Оцінювання підсумкового рівня
засвоєння навчального матеріалу (екзамен)**

Оцінка за стобальною шкалою	Рейтингова оцінка	
1	3	4
90-100	A	ЗАРАХОВАНО
82-89	B	
75-81	C	
69-74	D	
60-68	E	
35-59	FX	НЕ ЗАРАХОВАНО
1-34	F	

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного контролю

№ п/п	Види діяльності	Загальна к-ть год.	Кількість балів за 1 зан-тя	Загальна к-ть балів
1	Практичне заняття	82	10	820
2	Підсумковий контроль	6	25	150
3	Самостійна робота	2	5	10
4	Відвідування практичних занять	82	1	82
5	Максимальна сума балів	1062	Коефіцієнт: 10.62	

Методи навчання

I. Методи організації та здійснення навчально - пізнавальної діяльності:

- За джерелом інформації:
 - Словесні: пояснення, розповідь, бесіди;
 - Наочні: практично - виконавський показ, спостереження.
- За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.
- За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.
- За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача, самостійна репетиційна робота студентів з нотним матеріалом.

II. Інтерактивні методи навчання:

- метод музичного узагальнення;
- метод інтерпретації творів музичного мистецтва;
- метод співпереживання;
- метод емоційного впливу;
- метод проектів.

III. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- Виконавський показ викладача;
- Створення ситуації зацікавленості;
- Заохочення до концертної діяльності;

Методичне забезпечення курсу

1. Навчальні посібники (ноти, електронні носії інформації).
2. Робоча навчальна програма.
3. Методична література.
4. Дитина: Програма виховання і навчання дітей від двох до семи років. – К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2016. – 492 с.
5. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі» (нова редакція). У 2 ч. /Аксьонова О.П., Аніщук А.М., Артемова Л.В. (та ін.); наук. кер. О.Л. Кононенко. – Київ: «МЦФЕР-Україна», 2014.
6. Збірники «Музика в дитячому садку».
7. Збірники «Пісні для учнів 1-2 та 3-4 кл. загальноосвітньої школи».
8. Мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 1-4 клас, затверджена Колегією Міністерства освіти і науки 4 серпня 2016 року.
9. Музичне мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів, 1-4 класи (оновлена), 2016р.

Очікувані результати:

- здатність до комплексного розв'язання проблем;
- здатність до критичного мислення;
- креативність;
- когнітивна гнучкість;
- емоційний інтелект;
- знання функції акомпанементу, особливості його виконання залежно від стилю музики, складу ансамблю і соліста;
- оволодіння методикою акомпанування, гри в ансамблі, супроводу власному співу, роботи над творами класичного і дитячого вокального репертуару;
- засвоєння закономірностей стилю, жанру, їх рис і особливостей ;
- використання технології проведення інтерпретаційного аналізу;
- орієнтування у вікових особливостях вокального розвитку дітей дошкільного та шкільного віку;
- засвоєння закономірностей виконання сольної партії і партії супроводу;
- усвідомлення смислових навантажень різних видів акомпанементу;
- оволодіння технологіями читання нот з листа, транспонування, підбору по слуху, імпровізації;
- розуміння логіки спрощення ускладнених гармонічних голосів, фактур акомпанементу;
- оволодіння музично-педагогічним репертуаром та принципами його добору в професійній діяльності;
- здобуття навичок акомпанування солісту, ансамблю, хору, учнівському класу з урахуванням особливостей кожного з видів супроводу;
- вміння акомпанувати власному співу, володіючи співвідношенням голосу та супроводу;
- орієнтування в різних фактурах вокально-хорових творів;
- спроможність вносити зміни в партію акомпанементу в залежності від художньо-технічних задач;
- розуміння логіки розвитку музичної думки;

- орієнтування в міжпредметних зв'язках в процесі аналізу і виконання музичного матеріалу;
- змога логічно будувати форму твору в роботі з дитячим репертуаром;
- використання теоретичних та практичних знань в процесі читання нот з листа, транспонування;
- здійснення музично-слухового контролю;
- здатність створювати цілісний музичний образ;
- психологічне володіння собою в процесі публічного виступу;
- обізнаність в плануванні навчально-виховного процесу;
- орієнтування в довідковій і методичній літературі;
- потреба в удосконаленні професійної компетентності, педагогічної та виконавської майстерності.

Орієнтовний репертуарний список
ОРІЄНТОВНИЙ РЕПЕРТУАРНИЙ СПИСОК

II курс (III, IV семестр)

Етюди

Беренс Г. 50 фортепіанних п'єс без октав №№1-30

Беркович І. Маленькі етюди №№1-30

Гедіке О Тв.32 мелодійних етюдів для початківців:№2,3,7 Тв.36.60 легких фортепіанних п'єс для початківців.Зош.1:№№13,14,22

Тв.46,50 легких п'єс для фортепіано.Зош.1:№№11,18,20Гнесіна О. Маленькі етюди для починаючих: Х»№№1-3,7,9-13,15,19 Черні К. Вибрані фортепіанні етюди.Під ред.Г.Гермера Ч.1 №№1-6

Шітте А. Тв.108.25 маленьких етюдів:№№ 1-15 Тв.160.25 легких етюдів:№№1-20

Вибрані етюди зарубіжних композиторів для фортепіано .Вип.1 №№2-29

П'єси

Александров А. 6 маленьких п'єс для фортепіано (за вибором)

Антюфеев Б. Дитячий альбом (за вибором)

Барток Б. Дітям. Зош. 1 (найбільш легкі п'єси)

Мікрокосмос. Зош. 1 (за вибором)

Бер О. Зозуля

Беренков В. Дві марійські пісні: Сі мажор, До мажор

Беркович І. 25 маленьких п'єс (за вибором)

Блок В. Дитячий альбом: Колискова, Волинка грає, Ведмідь у лісі.

П'єси з елементами поліфонії

Аглінцева О. Російська пісня

Бах І. Нотний зошит Анни Магдалсни Бах: №1 – Менует, №4 – Волинка, №12 – Менует

Беркович І. 25 легких п'єс для фортепіано: Канон

Гедіке О. Тв. 36 легких фортепіанних п'єс для початківців.

Зош. 1 Фугато, Зош. 2 №40 Фугато До маж, №46 Фугато Соль маж

Гендель Г. Арія ре мін, Менует Мі мін

Глінка М. Дві поліфонічні п'єси

Лисенко М. Ой, під горою, під перевозом, За річкою-бережком

Твори великої форми

Бетховен Л. Соната Соль мажор

Беркович І. Варіації на тему російської нар. Пісні «Во саду ли в огороде»

Гедіке О. Тв. 36. Соната До мажор

Кабалевський Д. Тв. 51. № Варіації на тему російської нар. пісні

Литкова І. Варіації на тему білоруської нар. пісні «Савка та Гришка»

Ансамблі

Вітлін В. Дід Мороз

Кабалевський Д. Про Петрика

Іорданський М Пісенька про чібіса

Філіпенко А. У містах і селах дітвора росте

Укр.нар.пісня Я коза-дереза

Прокоф'єв С. Балакуха

III КУРС (V, VI семестри)

Етюди

Вибрані етюди зарубіжних композиторів для фортепіано. Вип.1. №№2-29

Етюди для фортепіано. Вип.1. Під ред. В. Дельнової (за вибором)

Збірка фортепіанних п'єс, етюдів та ансамблів. ч.1.

С. Ляховицька, Л. Баренбойм (етюди за вибором)

Школа гри на фортепіаною Під редакцією О. Ніколаєва (етюди за вибором)

Піси

Гречанинов О. Тв. 98. Дитячий альбом (за вибором)

Жилінський А. Фортепіанні п'єси для дітей (за вибором)

Кабалевський Д. Тв. 27. Вибрані п'єси для дітей (за вибором)

Львов-Коломієць Д. Дитячий альбом

Майкапар С. Тв. 28. Бірюльки

Моцарт Л. 12 п'єс з нотного зошита В. Моцарта: Англез,

Бурлеска, Арія, Менует Ре маж, Волинка, Гумореска

Мясковський М. 10 дуже легких п'єс для фортепіано

Подвала В. Повторювалка, Зайчик

Ревуцький Л. Лискова

Слонов Ю. П'єси для дітей: Жартівлива пісенька, Оповідання, Розмова з лялькою,
Казонька, Колискова, Зозуля

Сорокін К. Дитячий куточок, Зош. 1

Штогаренко А. Метелик

Збірка фортепіанних п'єс, етюдів та ансамблів. ч. 2. Упоряд. С. Ляховицький

Бібліотека юного піаніста. Вип. 1, 2, 3, 4, 5. Упор. В. Натансон (за вибором) Класики-дітям.

П'єси з елементами поліфонії

Салютринська Т. Буре

Моцарт В. Менует

Слонов Ю. Протяжна

Сорокін К. Поліфонічна п'єса, Дитячий куточок, Няньчина пісенька

Збірка поліфонічних п'єс. Зошит 1. Упор. С. Ляховицька

Збірка п'єс для фортепіано композиторів XVII-XVIII ст. Під ред. А. Юровського

Поліфонічні п'єси I-I кл. ДМШ Упор. В. Натансон (за вибором)

Фортепіано. I-I кл. Упор. Б. Міліч (п'єси за вибором)

П'єси великої форми

Моцарт В. Аллегро Сі-бемоль мажор.

Назарова Т. Легка сонатіна До мажор

Варіації на тему рос. нар. пісні «Пойду ль, вйду ль я»

Рейнеке К.Тв.12 Андантіно з Сонатини соль мажор,.127. Сонатина Соль мажор,ч.2
Тв.136. АLEGRO модерато

Ансамблі

Філіпенко А. На місточку

Шуберт Ф. Німецький танець

Гречанінов О. Весняним ранком

Брамс І. Народна пісня

Білоруський танок «Полька-янка»

Мусоргський М. Поздно вечером сидела

1V КУРС (VII СЕМЕСТР)

Етюд

Черні К. Етюд .

Герман Г. Вибрані фортепіанні етюд .Частина11(за вибором)

Беркович І. Маленькі етюд №№ 33-40

Зіріна В Твір 36.Етюд №№1-2

Лемуан А. 50 характерних прогресивних етюдів №№4,5,9,11,12,15

Пахульський О. Твір 23

Ревуцький Л. Етюд

М.Сілеванський Етюд Ре-мажор, Ля-мінор

П"єси

Лисенко В. 24 дитячі п"єси (за вибором)

Гречанінов О. Тв.98 Дитячий альбом (за вибором)

Жилінський Д. Мишинята

Любарський М. На конячці

Людкевич С. Старовинна пісня.

Майкопар С. Маленька казка, Вальс

Ревуцький Л. Веснянка

Сілеванський М. Пісня

Пахульський О. Прелюдія Тв.№1

Скорик М. Простенька мелодія

Шварц Л. Казочка.

П'єси з елементами поліфонії

Александров А. Кума

Бах І.А. Маленькі прелюдія До мажор

Крігер І. Сарабанда

Орлянський Г. Павук сірий

Українська народна пісня «Ой з-за гори кам'яної»

Укр.нар. пісня «Та нема гірш нікому»

Хуторянський І. Маленький канон

Щуровський Ю. Інвенція, Канон, Розповідь

Твори великої форми

Штейбельт Д. Сонатина До мажор

Хрестоматія педагогічного репертуару для фортепіано. Вип.1.1-2кл.ДМШ. упор. ред.

Н.Любомудрова Твори великої форми

Школа гри на фортепіано під редакцією О.Ніколаєва –вел.ф.

Юний піаніст Вип.1 Упор.та ред.Л.Ройзман та В.Нанансон (твори великої форми за вибором)

Ансамблі

Вернер К. Марш

Танеев С. Романс

Чайковський П Вальс квітів з балета «Лускунчик» , Вальс з балета «Спляча красуня»

Глінка М. «Вальс-фантазія»

Репертуар дитячого садка

Дитина . К.1993, Малятко К. 1991р.

Музика в дитячому садку ред.Зініч Р.

Київ -1977,1975,1978,1979,1980рр.

Музика в дитячому садку уклад. Шоломович С.,Солосич С.,Левченко Л.

Київ-.. 1988,1989,1990,1991рр.

Музично-ритмічні рухи в дитячому садку, укл. Кукловська Н.

Київ = 1990,1986рр.

Слухання музики в дитячому садку, укл. Шоломович С.

Київ – 1984,1985рр.

Музика та рухи, ред. Биткина П, Ломова Т.

Москва -1981,1983,1984рр.

Музичне джерельце, укл.Левченко Л.

Київ – 1997

Ранкова гімнастика в дитячому садку. К.1989р. укл. Вільчинський Є.

Українське дошкілля. К.1993р.

ДОДАТКОВИЙ РЕПЕРТУАР

Беркович І . Маленькі етюд для фортепіано

Гнесіна О. Маленькі етюд для фортепіано для початківців

Міліч Б. Фортепіано.1 клас.Етюд

Лекуппе А. 25 легких етюдів (за вибором)

Легшорн А. Вибрані етюд для початківців

Красев М. Білочка, Журавель

Чайковський П. Мій Лізочок

Білоруська полька-янка

Майкапар С. В садочку

Волков В. По заячих слідах

Фрід Г. Веселий скрипаль

Щуровський Ю. Горобчик

Чайковський П. Хвороба ляльки

Гедіке О. Повільний вальс

Дроздов А. Українська пісня

Хачатурян А.Андантіно

Караманов А. Канон

Кореллі А. Сарабанда

Українська нар.пісня – Чого соловей

Арман Ж Фугетта

Гендель Г. Сарабанда Ре мінор

Кліменті М. Сонатіна До мажор (1,2,3ч.)

Жилінський А. Сонатіна(2,3ч.)

Кліменті М. Сонатіна Соль мажор 1ч.

КулауФ. Варіації

Кулау Ф. Сонатіна 1ч.

ПІСНІ ШКІЛЬНОГО РЕПЕРТУАРУ

М. Вербицький «Гімн України»

Г. Гебера «Вчителька»

М. Гайворонський «Їхав стрілець на війноньку»

М. Долинський «Жила на лінієчці нота»

С. Дубравін «Дощова пісенька»

М. Дремлюга «Розквітали яблуні в садах»

Н. Завалішина «Квіти», «Ми любимо весну», «Букет мамі»

Н. Іванніков «Скрипочка співає», «Приходьте в ліс», «Наша мама»

І.Кишко «Рідний край

М. Карасьов «Новорічна хороводна», «Рибка»

Д. Крижанівський «Реве та стогне Дніпр широкий»

Левітова «Біля річки», «Калинова сопілка»

Л. Лисянський «Скільки сонечка кругом»

М. Лисенко «Ой зійшла зоря вечірняя», «Вийшли в поле косарі»

А. Лазаренко «Каштани»

Н. Настренов «Киця»

Ф. Надененко «Сніжок»

Т. Попатенко «Урок»

В. Рождественський «Водичка»

О. Рожавська «Сонечко», «Коломийка»

С. Сандлер «Колискова»

Авторська пісня

1. О. Тілічєєв. Так-так, Пісня про ялинку
2. Т. Шутенко. Трикутник
3. В. Верховинець. Печу, печу хлібчик, Труби, Грицю, в рукавицю,
Щедрівочка щедрувала
4. А. Філіпенко. Калачі, Збираю урожай, Дід Мороз, Прийшла зима,
Ось ялинонька прийшла
5. Н. Грановська. Кленові листочки
6. Ю. Слонов. Це ялиночка у нас
7. М. Дремлюга. Здрастуй, здрастуй, Новий рік, Пісня про школу
8. К. Мясков. Зимонька
9. В. Вітлін. Дід Мороз
10. М. Метлов. Зима минула
11. Р. Рустамов. Співаємо пісеньку
12. Г. Фрід. Пісенька про весну
13. Н. Бахутова. Весняна святкова
14. А. Філіпенко. Гей, весна іде!, Подарунок мамі, Рідний край, моя земля,
Прощавай, садок дитячий
15. В. Таловира. Веснянка
16. М. Лисенко. Колискова
17. І. Кишко. Рідний край
18. Б. Фільц. Хочемо миру

19. К. Мясков. Чекає нас школа

Ансамблі

1. І. Беркович. Романс. Прелюдія. Марш. Полька.
2. О. Бородін. Половецькі танці з опери «Князь Ігор».
3. Й. Брамс. Угорські танці.
4. К. Верер. Марш.
5. Е. Гріг. Сюїта «Пер Гюнт»
6. М. Глінка. «Вальс-фантазія»
7. В. Гаврилін. Одинока гармонь. Марш. Весела прогулянка.
8. К. Дебюссі. Танець ляльки.
9. О. Дворжак. Слов'янські танці.
10. О. Євляхов. Вальс із балету «Івушка»
11. А. Ешпай. Танець.
12. М. Мусоргський. Гопак із опери «Сорочинський ярмарок»
13. Ф. Мендельсон. Ноктюрн.
14. С. Прокоф'єв. Гавот із Класичної симфонії.
15. С. Рахманінов. Італійська полька.
16. М. Раков. Полька.
17. О. Скорульський. Танок Сніжинок із балету «Лісова пісня»
18. Г. Свиридов. «Зимня дорога»
19. А. Хачатурян. Танець Егіни з балету «Спартак». Вальс із драми «Маскарад»
20. П. Чайковський. Вальс квітів із балету «Лускунчик». Вальс із балету «Спляча красуня»
21. Ф. Шуберт. Лендлери. Симфонія сі-мінор.
22. Ю. Щуровський. Поема. Гумористичний танець. Іспанський танець.

Рекомендована література

Основна

1. Архимович Б.О. Титович В.І. Науково-методичні засади викладання курсу. (К.,2010)
2. Давидовський К. Застосування сучасних методів розвитку фортепіанної техніки на уроках училищ України (К.Ю. Давидовський. 2 перев., 2012)
3. Кузнецова В. Методика навчання гри на інструменті (фортепіано) Програма, конспект для вищих закладів культури і мистецтв першого і другого рівнів акредитації, Вінниця, «нова книга», 2010.

4. Олексюк О.Л.М Педагогіка духовного потенціалу особистості і сфера музичного мистецтва: навчальний посібник. (О.Олексюк, М.Ткач-К.Знання України,2004)
5. Опарик Л.М. Теорія і методика читання музики з листа в класі фортепіано. Методичні рекомендації. – Київ, 2010.
6. Ростовський О.Я. Методика викладання музики в початковій школі. – Тернопіль, «Богдан», 2001.
7. Шелестова Е, Чикаренко М. "Перлини українського фортепіанного ансамблю".-К., Музична Україна, 2016.-80с.
8. Пометун О. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: Навчально-методичне навчання (О.Пометун. –К.,2004)
9. «Україна», - Програма виховання і навчання дітей від двох до семи років. – Київ, 2016.
10. Руденко Г. Художня майстерність музиканта - виконавця (Г.Руденко – Видавництво друге. Доповнене та перероблене. – К.,2009)
 11. Серебрякова Г.М. Деякі аспекти роботи над педагогічним репертуаром в процесі музично-виховного виховання учня (Г.М. Серебрякова.К.:Знання України,2009)
 12. Саїк Г.Ф. Формування виконавської майстерності у студентів на основі активізації емоційно-естетичного переживання музики. (Г.Ф.СК.,2002)
 13. Шелков І. Основи техніки музиканта-виконавця як предмет вивчення (І.Шелков – К.Музична Україна, 2013)

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

1 Л. Гусейнова Педагогічні умови формування готовності студентів до інструментально-виконавської діяльності (Л.Гусейнова, Тернопіль,2010)

2. Кириченко Н.,Науменко Т.Мистецтво розвиває творчість. – ПМП «Мальва – ОСО», - Тернопіль,2003.

3. Падалка Г.М. Учитель, музика, діти – К.2 вид.2010.

4. СтеповаТ.,Лісовська Т. Індивідуальний диференційний підхід до музичного виховання дітей старшого віку.- К.,2012

5. Шевчук А. Сучасні підходи до організації музичної діяльності (Дошкільне виховання, 2000)